

מאצילי בני ישראל

הרב הגאון רבי ישראל הכהן זינגר זצ"ל, היה חתנו של רבו הגאון רבי ראובן טרופ זצוק"ל, בן מרן הגאון רבי נפתלי זצוק"ל. כפי שמסר רעו הגאון הגדול ר"י אדלשטיין זצוק"ל, חותנו הגאון רבי ראובן העיד עליו ש"עוד לא פגש בחור עם כהירות ושכל ישר כמוהו". גדולי הדור הכירוהו והעריכוהו עד למאד, ודי כמה שהתבטא הגר"י אדלשטיין זצוק"ל תחת אחד השיחים, ש"ישנם אנשים גדולים שלא כולם יודעים עליהם כמו רבי ישראל זינגר". וכבר קונן עליו בהספדו ידידו משכבר הימים, יבדלחט"א הגאון הגדול רב"מ אזרחי שליט"א שאין בדור מי שמכיר בערכו כראוי, ואין מי שיודע כמה הדור הפסיד בהסתלקותו.

עם כל גדלותו, חזונו החיצוני לא העידה על פנימיותו מאומה, היה מצניע עצמו מאד כדרכם של תלמידי מרן זצוק"ל, אך אלו שהכירוהו ידעו שלפניהם גברא רבא ואיש האשכולות. הגאון ר"י פרידמן שליט"א, אמר לאחר פטירתו, ר' ישראל הגיע לעולם האמת עם כל הזכויות שלו - מכיוון שלא בזבז כאן כלום על כבוד".

הגר"י זצ"ל התחנך בנעוריו בישיבות 'פוניבז' ו'חברון' בהן קנה קנייני תורה ודעת. חבריו, ובפרט בני היישוב המתחדש באר"י דצו בו דמות

אבל זו העצה האחרונה שמוזכרת שם!

צורת לימודו של מרן זצוק"ל

מרן החזו"א סבר שטרם שמתחילים ללמוד צריך לדעת היטב את הפסוקים בתורה שקשורים לעניין. לדוגמא, כשמתחילים ללמוד סדר 'קריש' - יש ללמוד חומש ויקרא כמה שבועות קודם, וכן במסכת בבא קמא צריך ללמוד את פרשת משפטים, ולא להיתקל בפסוק מהחומש תוך כדי הלימוד.

אחר כך יש ללמוד את הגמרא כלי רש"י פעם או פעמיים, ולסכם בעיקר את הקושיה והתירוץ ומה שבאמצע. אח"כ ללמוד את רש"י ולברוק - אם ברש"י כתוב כפי הבנתי או צריך להיות מרוצה, ואם לא, לחשוב מדוע ואיפה טעות, ומדוע רש"י פירש אחרת ממני. באותה צורה ללמוד וס' - מה הקושיה, ומה התירוץ, ושוב לחזור לרש"י ולברוק אם פירשו תואם להבנת התוספות, ואם לא - מדוע.

לאחר שכל מוצאות הסוגיה ברורים, צריך אח"כ לאסקושי שמעתתא אליבא ההלכתא, וללמוד ר"ף ר"ן ורא"ש, רמב"ם טור ושולחן ערוך. במסכת בבא קמא הורה ללמוד אחרי סיכום הסוגיה ספר ים של שלמה, למחרש"ל.

מרן החזו"א אמר לי: "כל הנשירות של בחורים מהישיבה שלהם, זה משום שלא לומדים את הגמרא כראוי, ואם היו לומדים את הגמרא כמו שצריך לא היו נושרים כלל".

פעם נכנסתי לחדרו של מרן החזו"א איש, הוא שכב במיטתו וכתב חידושי תורה כדרכו, הרגשתי בנוח לשבת סמוך אליו. על הכרית שעל מיטתו היה מונח ספר, לקחתי אותו בידי והתחלתי לעיין בו, היה זה ספר 'עץ חיים' של רבי חיים ויטאל. מרן החזו"א הרים את עיניו מהכתיבה ונעץ בי עיניים חריפות, כמוכן שסגרתי מיד את הספר. באותה תקופה היו למרן החזו"א איש ספרים בודדים בלבד, וספר 'עץ חיים' היה אחד מהם.

[בהזדמנות הוסיף הגר"י זצ"ל, שעל כריכת ספר 'עץ חיים' שהיה למרן החזו"א איש היה כתוב בכתב ידו פענוח של הראשי-תיבות שמוזכרים בספר.]

ההשקפה הראשונה אמת

פעם בעת ביקורו של יבדלחט"א הגאון הגדול ר"ד לגדו שליט"א בביתו של הגר"י זינגר, ביקשו הגר"ד שליט"א שיספר לו עובדות ממרן החזו"א, והגר"י זצ"ל מסר דבר מופלא: "מרן החזו"א אמר לי 'ההשקפה הראשונה שעולה בדרך כלל בעת הלימוד, היא הסברא הנכונה'. מתוך דבריו היה ניכר שלא הייתה כוונתו דווקא לאדם גדול כמוהו, אלא כוונתו הייתה כחלק מהדרכה בלימוד".

הגר"ד שליט"א ביאר, שכנראה כוונתו של מרן זצוק"ל הייתה ביחס לסברא הראשונה שעולה בעת הלימוד, אך כמה שנוגע לחשבון הסוגיה ולדיונים העולים ממנה, הרי ודאי שככל שמעמיקים ומתייגעים יותר, ניתן לגלות דינים ומסקנות אמיתיות יותר.

"המשנה ברורה לא מחמיר, החפץ חיים מחמיר"

בהזדמנות אחרת סיפר הגר"י זצ"ל ליבדלחט"א הגר"ד לגדו שליט"א, שפעם נכנס אל מרן החזו"א בזמן שלמד מסכת ביצה, ואמר לו שלפי מה שיצא לו מהסוגיה הרי נראה שהמשנ"ב מחמיר בהלכה זו, ועל כך התבטא מרן החזו"א "המשנה ברורה לא מחמיר, החפץ חיים מחמיר".

ונתבאר הדברים ביניהם, שאם אדם לומד סוגיה ויוצא לו בחשבון הסוגיה שיש לפסוק לחומרא הרי הוא אינו נחשב ל'מחמיר', שהרי כך ההוראה שיוצאת מהסוגיה. ולכן באותן פעמים שהמשנ"ב מחמיר א"י"ז משום נטייתו לפסוק לחומרא, אלא שכך העלה לדינא מתוך הסוגיה.

לעומת זאת, בספרו 'חפץ חיים' הייתה למרן החפץ חיים נטייה להחמיר על אף שמבחינת החשבון בסוגיה היה מקום להקל, וזאת משום ששמירת הלשון הינו דבר פרוץ בעיני המון העם, ונחוצה היה ליצור גדר חזק בעניין זה.

אימתא דציבורא

למרן החזו"א איש הייתה 'אימתא דציבורא', ולכן אף פעם לא דיבר בפני ציבור, רק פעם אחת בשנה ביארצייט של אביו הוא דיבר והתכוון לכך רבות. הוא היה משנן לעצמו ולאנשים אחרים כמה פעמים את הדרשה שיישא. פעם אחת אני זכיתי להיות זה ששומע את ההכנות לשיעור. באתי לפניו עם חבר, הוא אמר לי 'אתה תישאר', ומהחבר ביקש לצאת.

[הגר"י זינגר התבטא, שבדרך כלל אלו שיש להם פחד מציבור, זה נובע מחוסר ביטחון עצמי, אולם מרן החזו"א איש ניהן בביטחון עצמי גבוה במיוחד, והפחד שלו מדיבור בציבור היה מפני 'עדינות נפש' מיוחדת שהייתה לו.]

[בהזדמנות אחרת הסביר הגר"י את האימתא דציבורא של רבו, לפי מה שהסביר לו מרן החזו"א שמה שחז"ל תיקנו תפילה קצרה בשבת משום "טירחא דציבורא", זהו מחומרת האיסור של "טירחא דציבורא",